

1 | 14

7.4.2014

Helsingin seudun toimialakatsaus

Suhdannekuva	2
Helsingin seudun toimialarakenne	3
Toimialojen vertailu	4
Teollisuus	5
Rakentaminen	6
Kauppa	7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	8
Rahoitustoiminta	9
Palvelut liike-elämälle	10
Informaatio ja viestintä	11
Kuljetus ja varastointi	12
Palvelut kotitalouksille	13
Yritysten suhdannenäkymät Uudellamaalla	14
Vaihtuva teema:	15
Väestökehitys Helsingin seudulla	

Helsingin seudun tuotanto laski edellisvuodesta viime vuoden loppupuolella. Seudun työllisten ja työpaikkojen määrät pysyivät lähes vuoden takaisella tasolla. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2013 viimeiseltä neljännekseltä.

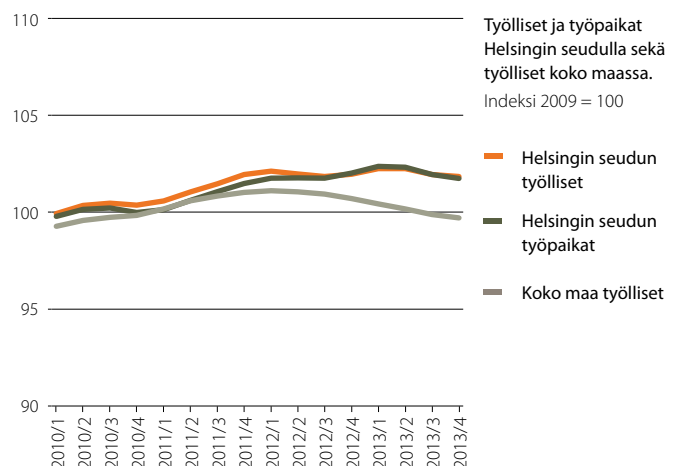
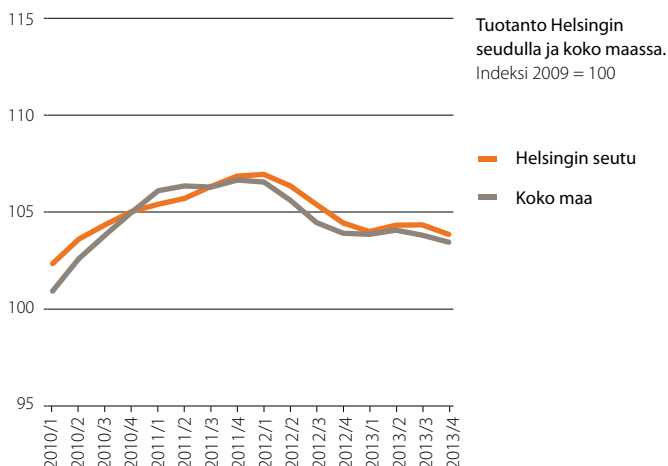
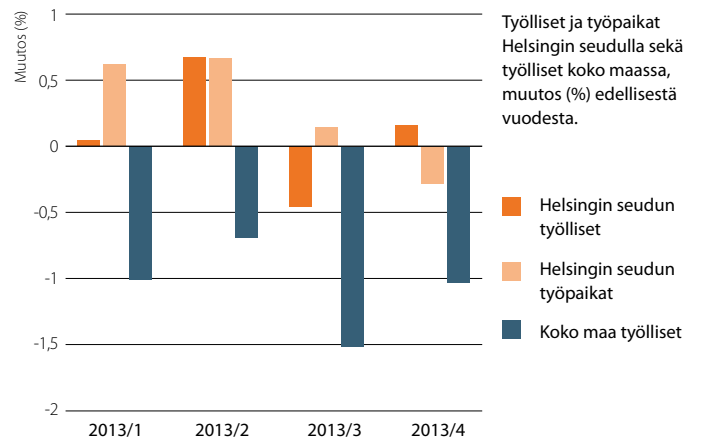
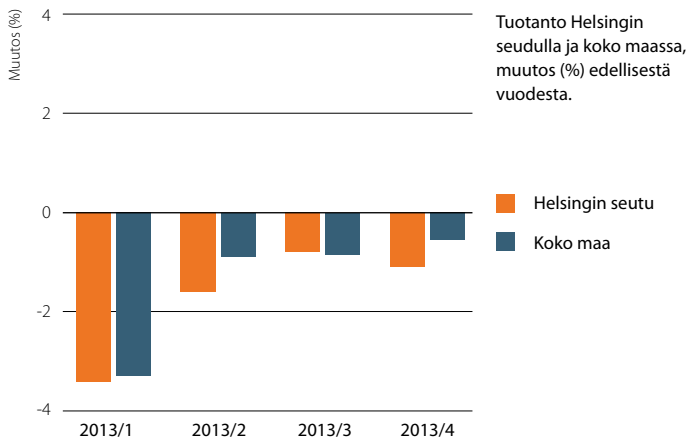
Helsingin seudun tuotannon trendin lasku pysähtyi viime vuoden toisella neljänneksellä. Heinä-syyskuussa tuotannon taso pysyi ennallaan, mutta vuoden lopussa tuotannon trendi laski hieman. Tuotanto laski vuoden lopussa myös edelliseen vuoteen nähden. Arvion mukaan tuotanto laski noin prosentin vuoden takaisesta. Tuotanto laski loppuvuonna myös valtakun-

nallisesti. Koko maassa tuotanto laski noin puoli prosenttia vuotta aiempaan verrattuna. Taantuvavuoden 2009 tasoon nähden tuotanto oli viimeisen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin reilut 4 % ja koko maassa vajaat 4 % korkeammalla tasolla.

Teollisuuden rakennemuutos laskee edelleen tuotantoa ja taantuma on hiljentänyt joidenkin palveluolajen, erityisesti kaupan sekä kuljetuksen ja varastoinnin kehitystä. Myös liike-elämän palveluiden kasvu on hidastunut. Rakentamisen, informaatio- ja viestintäalan, majoitus- ja ravitsemisalan sekä kotitalouksien palveluiden kasvu kompensoi kuitenkin heikommin kehittyvien toimialojen vaikutuksia. Teollisuuden suhdannenäkymien kirkastumisen perusteella maailmantalouden elpymisen odo-

tetaan heijastuvan lähitulevaisuudessa myös Suomeen. Nopea väestönkasvu toi lisäkysyntää asuntotuotannolle ja paikallisille palveluille.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen trendit kääntyivät lievään laskuun viime vuoden loppupuolella. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna niin seudun työllisten kuin työpaikkojen määrät pysyivät vuoden lopussa lähes ennallaan. Koko maassa työllisten määrän loiva lasku jatkui viime vuoden jälkipuoliskolla. Vuoden takaiseen verrattuna työllisyys oli vuoden lopussa koko maassa prosentin alemmalla tasolla. Viimeisen vuoden aikana Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrät olivat 2 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2009. Koko maassa työllisyys oli viime vuonna keskimäärin viiden vuoden takaisella tasolla.

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 26 % Suomen väestöstä, sijaitsee 31 % maan työpaikoista ja tuotetaan 34 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli 1 404 000 henkeä kuluvan vuoden tammikuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli viimeksi kuluneen

vuoden aikana 710 600 työllistä ja 753 500 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2013 noin 63 miljardia euroa.

Toimialarakenne

Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 59 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 24 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

Erikoistumisalat

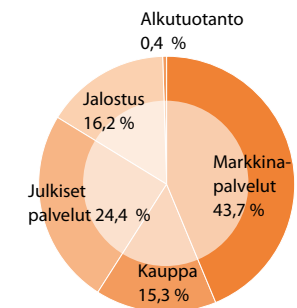
Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profileista.

Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat.

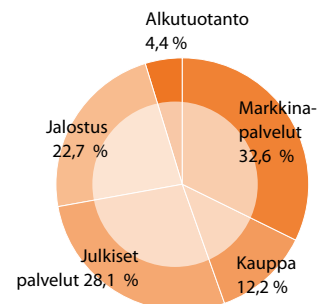
Indeksi, koko maa = 100

Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2013.

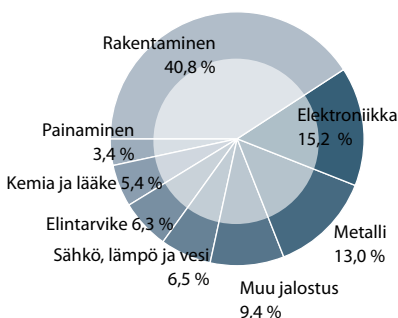

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2013.

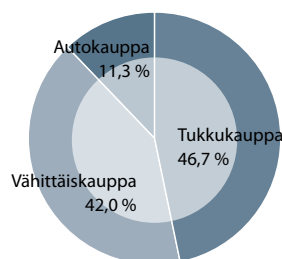

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2013.

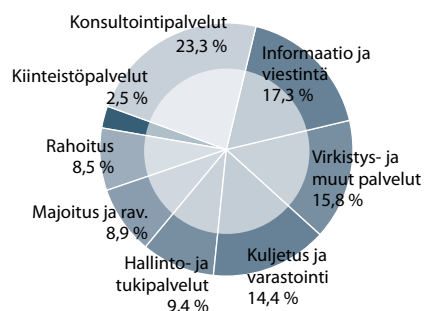
JALOSTUS

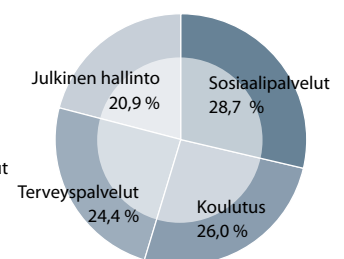
KAUPPA

MARKKINAPALVELUT

JULKINEN HALLINTO JA HYVINVOINTIPALVELUT

TOIMIALOJEN VERTAILU

Rakentamisen liiketoiminta kääntyi loppuvuonna kasvun. Kasvu jatkui majoitus- ja ravitsemisalalla, informaatiopalveluissa ja kotitalouksien palveluissa. Teollisuuden liiketoiminta laski edelleen.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli viime vuoden lopussa edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna vajaan prosentin alemmalla tasolla. Liikevaihto laski lähes saman verran myös edellisellä neljänneksellä. Rakennuskustannukset nousivat edellisvuodesta 0,7 % ja kuluttajahinnat 1,4 %. Tukkuhinnat pysyivät vuoden lopussa ennallaan. Teollisuuden tuottajahinnat laskivat 0,8 %.

Vaikka kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto aleni vuoden takaisesta, liikevaihto kasvoi edellisvuodesta useimmilla päätoimialoilla vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kasvu oli voimakkainta kotitalouksien palveluissa sekä informaatio- ja viestintäalalla, joilla liikevaihto kasvoi 4 % edellisvuodesta. Kasvu oli vahvaa myös rakentamisessa. Teollisuuden liikevaihto laski vuoden takaisesta 5 %.

Yritysten yhteenlasketun palkkasumman kasvu vuoden takaisesta jatkui. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumma kasvoi vuoden viimeisellä neljänneksellä prosentin. Palkkasumma kasvoi vuotta aikaisempaan verrattuna useimmilla päätoimialoilla. Vahvinta kasvu oli rakentamisessa ja kotitalouksien palveluissa.

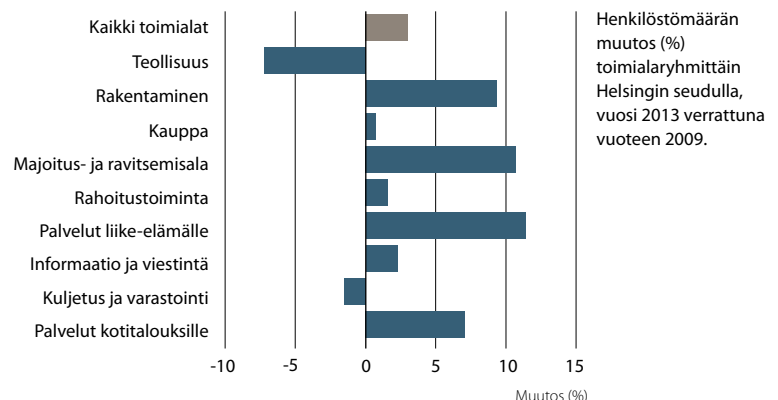
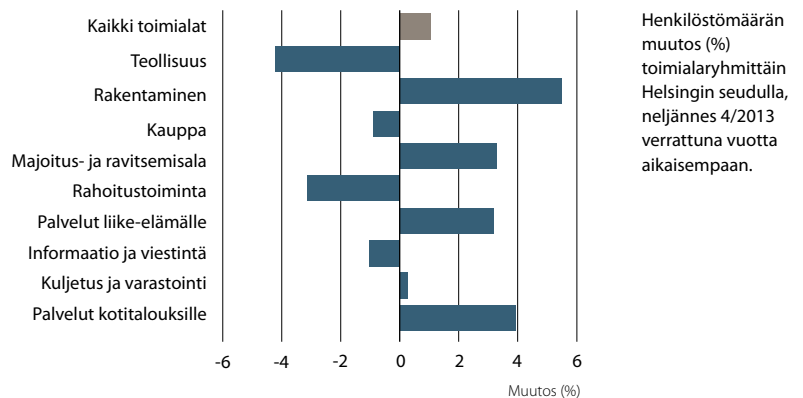
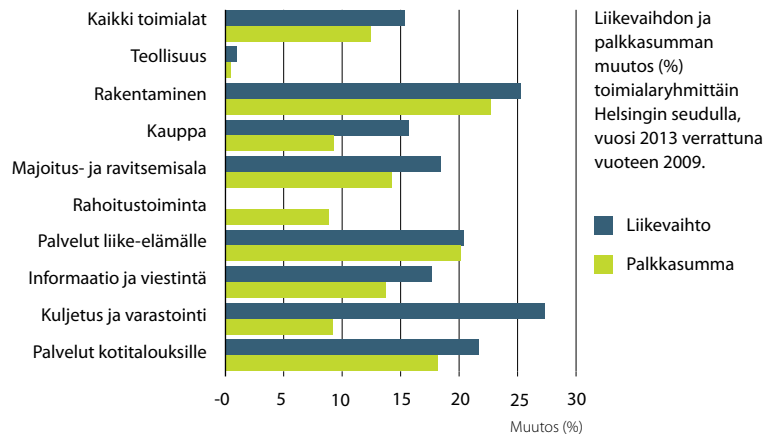
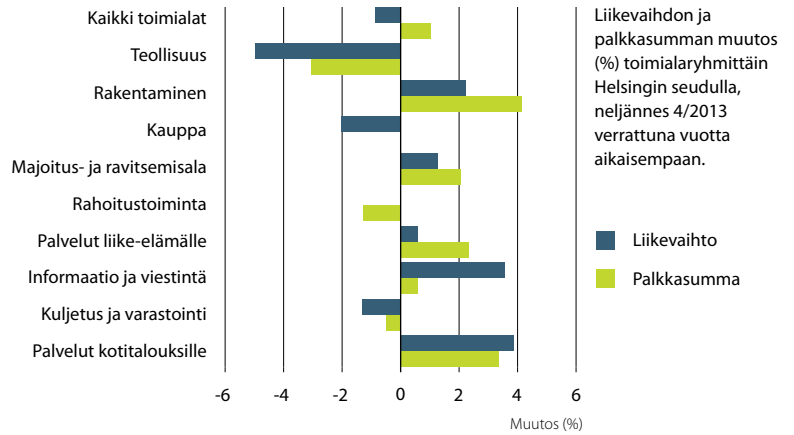
Kaikkien toimialojen liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 15 % korkeammalla tasolla kuin taantumavuonna 2009. Seudun yritysten palkkasumman kasvua on kertynyt 12 % viiden vuoden takaisesta. Kuluttajahinnat olivat viimeisen vuoden aikana 9 % vuoden 2009 tasoa korkeammalla. Liikevaihto on kasvanut vuodesta 2009 eniten kuljetuksessa ja varastoinnissa. Teollisuuden liikevaihdon kehitys on ollut muiden toimialojen kehitystä selvästi heikompa.

Henkilöstömäärä päätoimialoilla

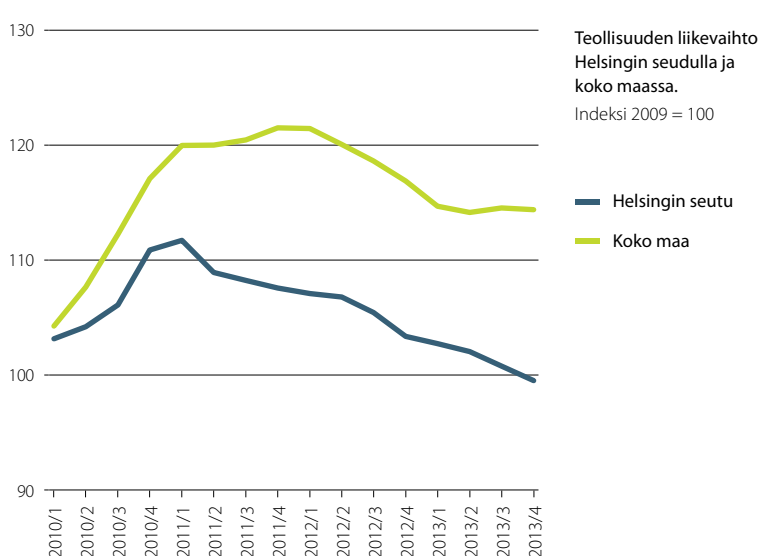
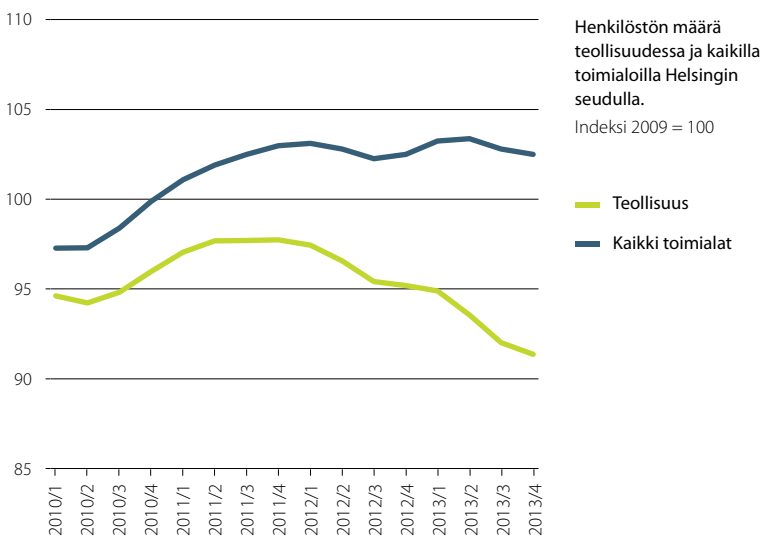
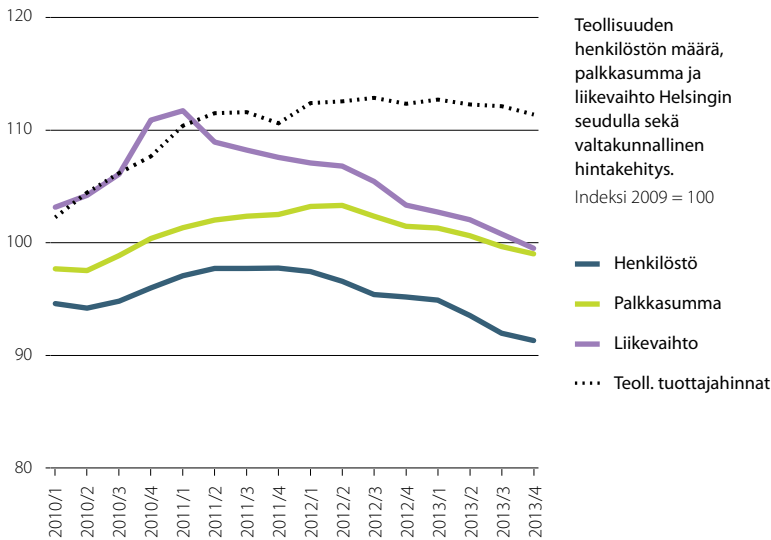
Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli kuluvan vuoden lopussa prosentin vuoden takaisesta korkeammalla tasolla. Kasvua edellisvuodesta kertyi eniten rakentamisessa. Henkilöstömäärä aleni selvästi teollisuudessa ja rahoitusosalalla.

Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeisen vuoden aikana keskimäärin 3 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2009. Kasvu on ollut voimakkainta liike-elämän palveluissa sekä majoitus- ja ravitsemisalalla. Teollisuuden henkilöstömäärä on laskenut selvästi viiden vuoden takaisesta.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

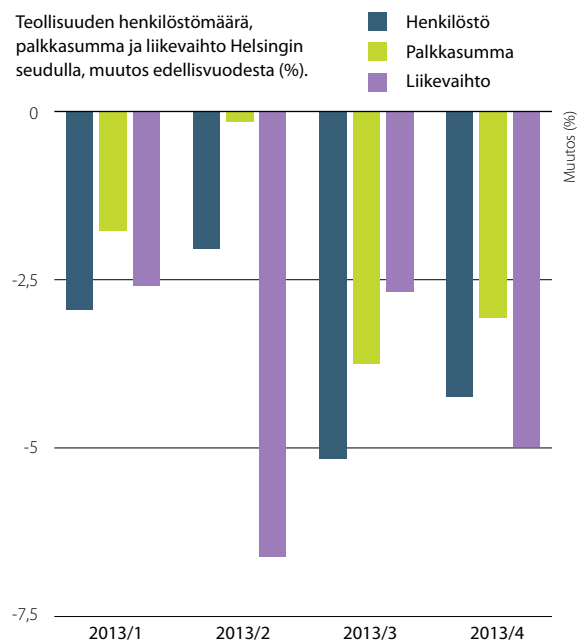

Teollisuusyritysten liiketoiminnan lasku jatkui viime vuoden loppupuolella.

Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon lasku tasaantui viime vuoden alkupuolella, mutta kiihtyi vuoden jälkipuoliskolla. Arvion mukaan alan liikevaihto laski selvästi myös vuoden viimeisellä neljänneksellä. Valtakunnallisesti teollisuuden liikevaihto pysyi loppuvuonna ennallaan. Helsingin seudulla alan liikevaihto oli arvion mukaan vuoden loppupuolella keskimäärin noin 4 % vuoden takaista alemmalla tasolla. Teollisuuden tuottajahinnat laskivat edellisvuoteen nähden vajaan prosentin. Seudun teollisuuden liikevaihto laski loppuvuonna taantumavuoden 2009 tasolle. Samana aikana teollisuuden tuottajahinnat ovat nousseet noin 12 %.

Teollisuuden palkkasumma pysyi viime vuoden alkupuolella lähes ennallaan, mutta kääntyi laskuun viime vuoden lopulla. Myös teollisuuden henkilöstömäärä laski vuoden loppupuolella. Loppuvuonna alan palkkasumma oli reilut 3 % ja henkilöstömäärä vajaat 5 % edellisvuotta alemmalla tasolla. Vuodesta 2009 Helsingin seudun teollisuuden henkilöstömäärä on supistunut 7 %. Palkkasumma oli alal- la viimeksi kuluneen vuoden aikana suunnilleen viiden vuoden takaisella tasolla.

Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 71 500 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

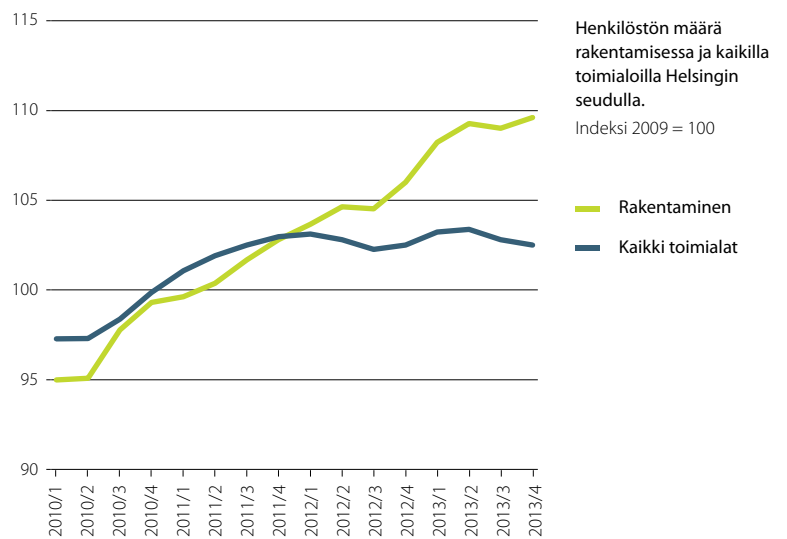
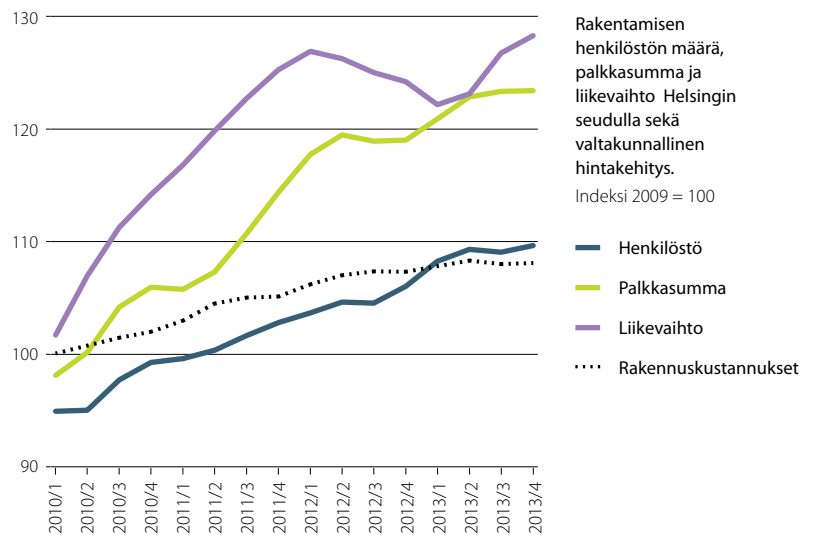
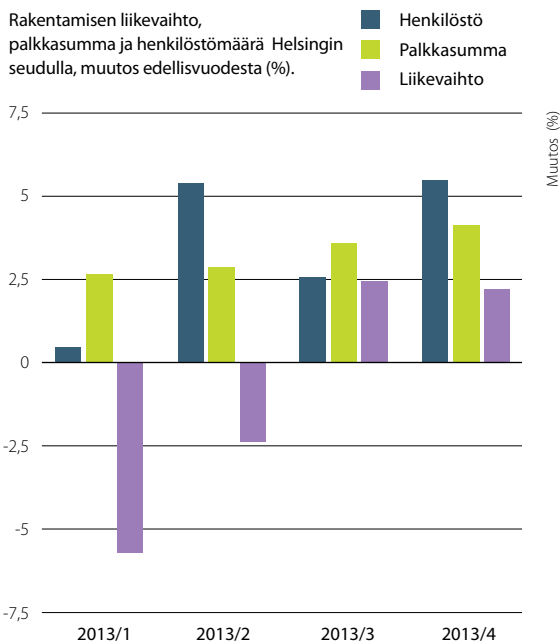
Rakennusalan liikevaihto kääntyi loppuvuonna vahvaan kasvuun. Myös alan palkkasumma ja henkilöstömäärä kasvoivat edellisvuodesta.

Rakennusalan liikevaihto kääntyi loivaan kasvuun viime vuoden toiselle neljänneksellä, ja arvion mukaan alan liikevaihdon kasvu kiihtyi vuoden loppupuolella. Vuoden takaiseen verrattuna alan liikevaihto kasvoi loppuvuonna reilut 2 %. Rakennuskustannukset olivat loppuvuonna vajaan prosentin korkeammat kuin vuotta aikaisemmin. Rakentamisen liikevaihto kääntyi kasvuun myös koko maassa. Taantumavuoteen 2009 verrattuna alan liikevaihto oli seudulla neljänneksen korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana 8 %.

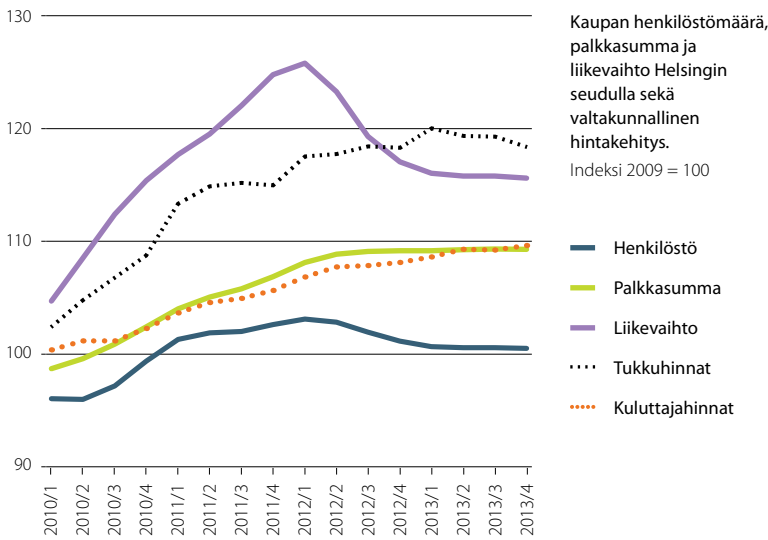
Rakennusyritysten palkkasumman trendi kasvoi vahvasti viime vuoden alkupuolella, mutta vuoden jälkimmäisellä puoliskolla trendin kasvu hiipui. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli vuoden loppupuolella 4 % korkeammalla tasolla. Rakentamisen henkilöstömäärän trendin kasvu pysähtyi vuoden kolmannella neljänneksellä, mutta trendi kasvoi taas hieman vuoden lopussa. Alan henkilöstömäärän kehitys oli viime vuonna kaikkien toimialojen kehitystä selvästi vahvempaa. Vuoden takaiseen nähden rakentamisen henkilöstömäärä kasvoi 4 %. Rakennusalan palkkasumma on kasvanut 23 % vuodesta 2009. Henkilöstömäärä on alalla 9 % korkeammalla tasolla kuin viisi vuotta aikaisemmin.

Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 49 300 työpaikkaa.

Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

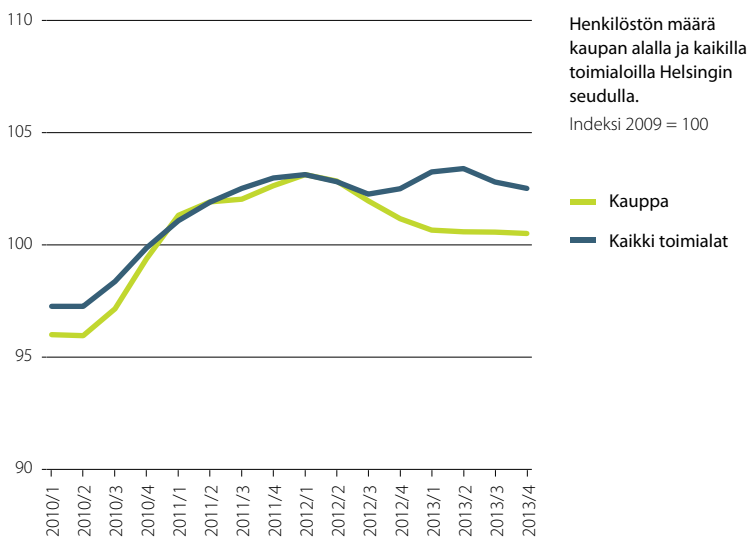

Tukkukauppa, agentuuri-toiminta, vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen vähittäismyynti

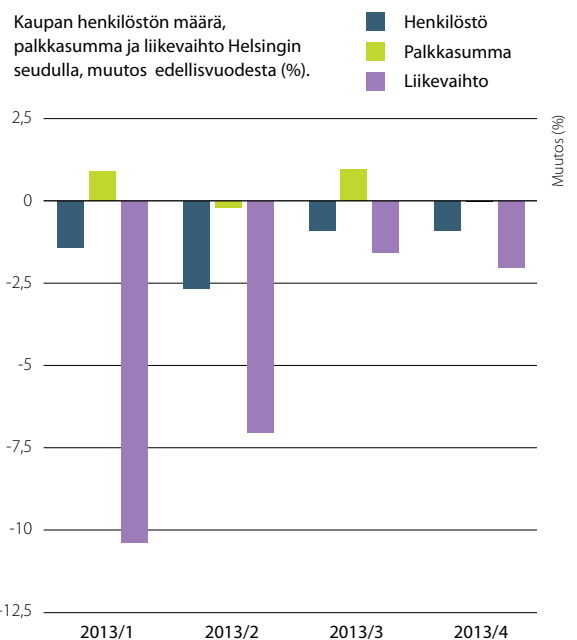
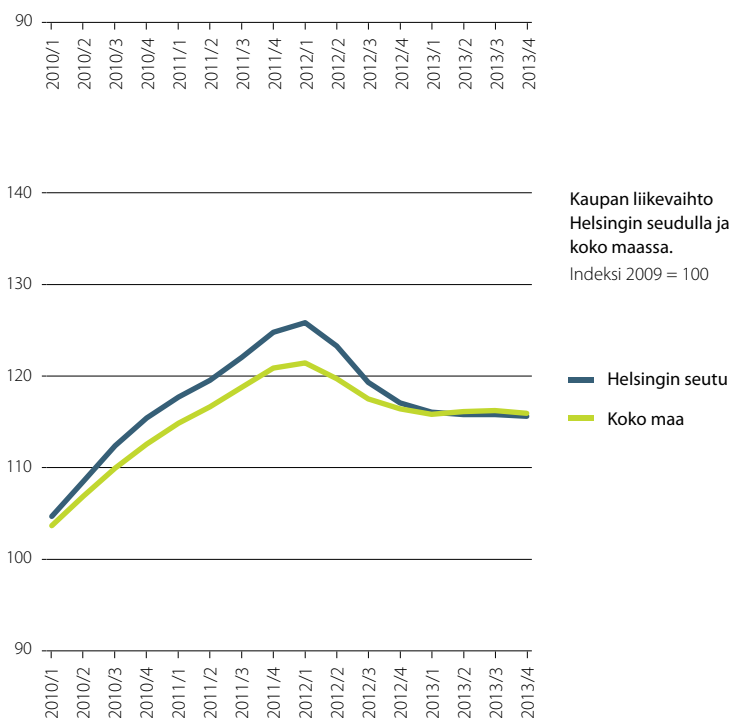
Kaupan alan liiketoiminta pysyi vuoden loppupuolella alkuvuoden tasolla.

Kaupan liikevaihdon lasku pysähtyi Helsingin seudulla viime vuoden alkupuolella ja trendi pysyi ennallaan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Kaupan liikevaihto pysyi ennallaan myös koko maassa. Helsingin seudun kaupan liikevaihdon lasku edellisvuodesta kuitenkin jatkui. Arvion mukaan kaupan liikevaihto oli loppuvuonna seudulla keskimäärin 2 % vuotta aikaisempaa alemmalla tasolla. Kuluttajahinnat nousivat reilun prosentin edellisvuodesta ja tukkuhinnat pysyivät lähes ennallaan. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana seudulla 16 % yli vuoden 2009 tasoon. Tukkuhinnat ovat nousseet samana aikana 19 % ja kuluttajahinnat 9 %.

Palkkasumman trendi pysyi kaupan alalla koko viime vuoden ajan ennallaan. Kaupan palkkasumma oli lähes samalla tasolla myös edellisen vuoden aikaan verrattuna. Vuoteen 2009 nähden kasvua on kertynyt 9 %. Myös alan henkilöstömäärä pysyi viime vuonna ennallaan. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli alalla prosentitien alemmalla tasolla. Kaupan alan henkilöstömäärän taso oli viimeisen vuoden aikana suunnilleen prosentin korkeampi kuin viisi vuotta aikaisemmin.

Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 114 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

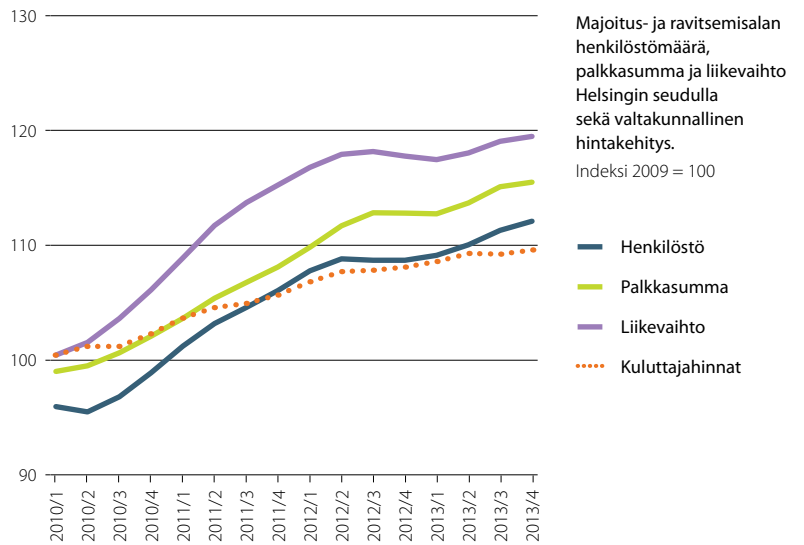
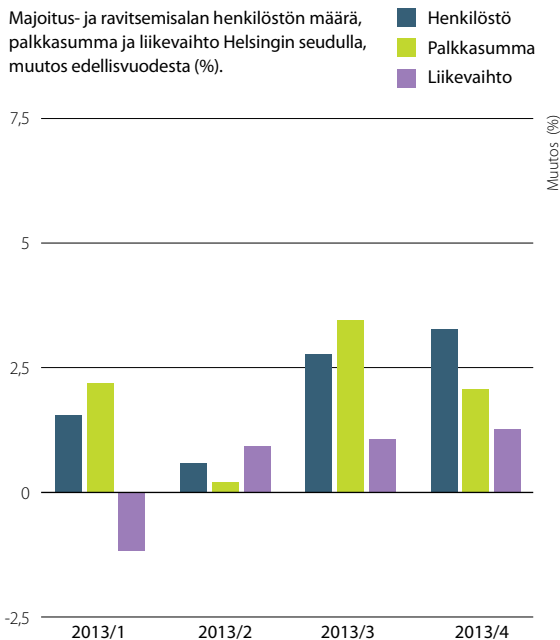
Majoitus- ja ravitsemisalalan liiketoiminnan kasvu jatkui.

Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihdon trendin loiva kasvu jatkui viime vuoden loppupuolella. Liikevaihto kasvoi alalla arvion mukaan reilun prosentin edellisvuodesta. Majoitus- ja ravitsemistoiminta oli loivassa kasvussa myös koko maassa. Alan liikevaihto on niin Helsingin seudulla kuin valtakunnallisesti selvästi vuoden 2009 tasoa korkeammalla. Viiden vuoden takaisesta alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla lähes viidenneksen. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 9 %.

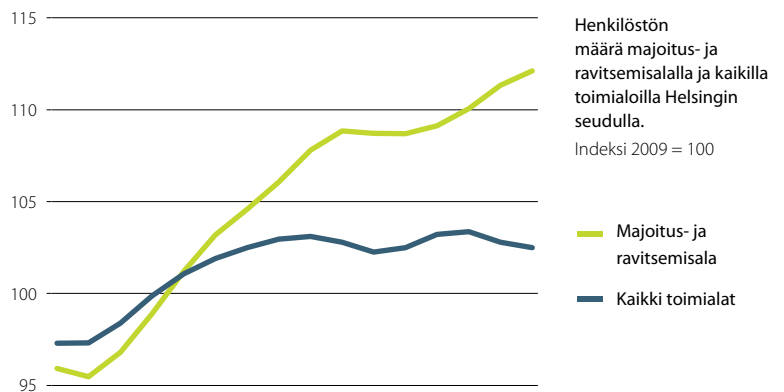
Toimialan palkkasumma oli loivassa kasvussa vuoden jälkipuoliskolla. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumman kasvua kertyi 3 %. Myös alan henkilöstömäärän kasvu edellisvuodesta jatkui 3 %:n vauhtia. Majoitus- ja ravitsemisalalan palkkasumman kasvua on kertynyt 14 % vuodesta 2009. Alan henkilöstömäärä oli viime vuonna 11 % korkeammalla tasolla kuin viisi vuotta aikaisemmin, mikä on selvästi enemmän kuin kaikilla toimialoilla keskimäärin.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 29 200 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

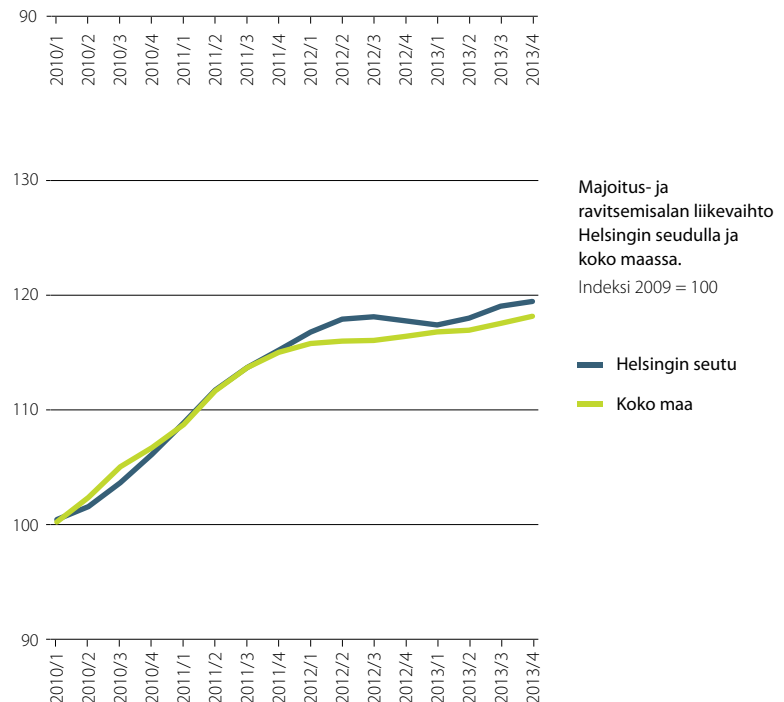
Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Majoitus- ja ravitsemisalalan henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2009 = 100

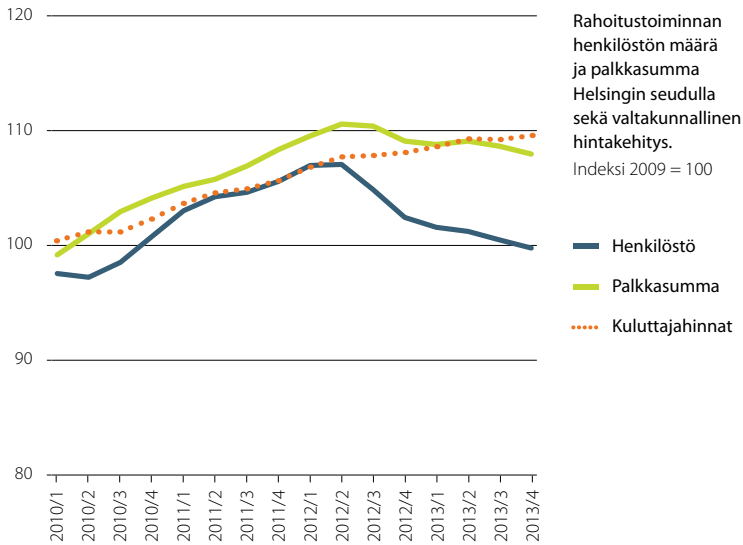

Henkilöstön määrä majoitus- ja ravitsemisalalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2009 = 100

Majoitus- ja ravitsemisalalan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2009 = 100

Rahoituspalvelut, vakuutustoiminta, rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta

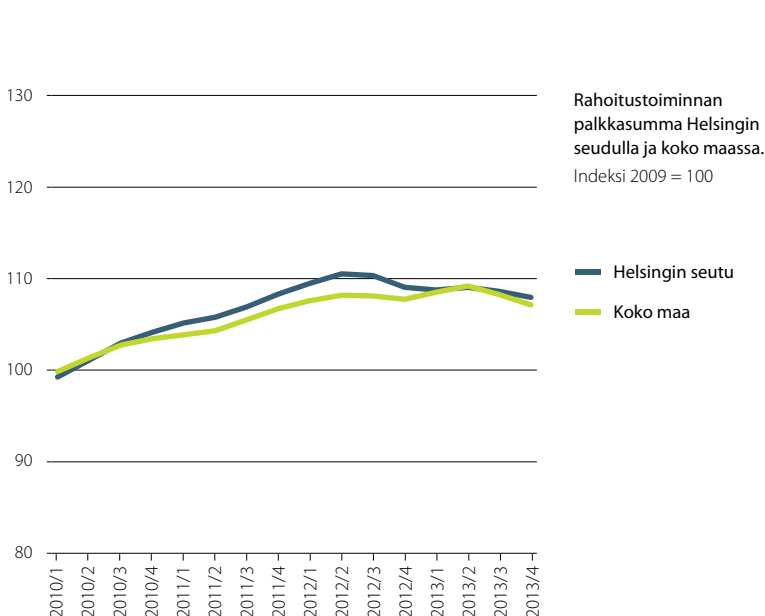
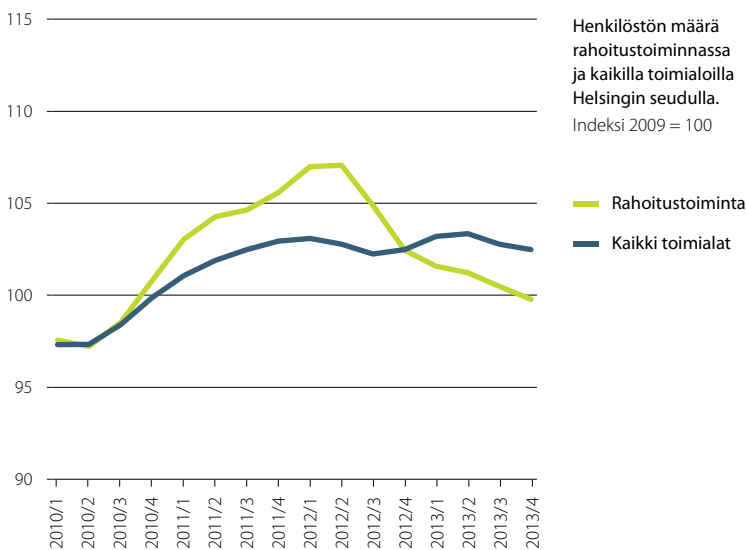

Rahoitustoiminnan palkkasumma ja henkilöstömäärä olivat loivassa laskussa vuoden loppupuolella.

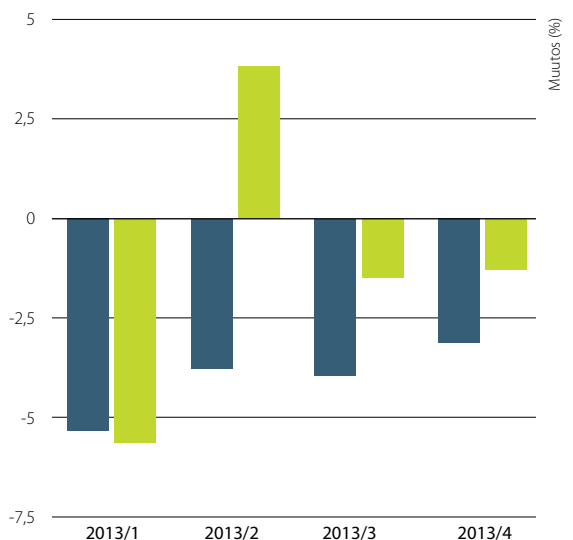
Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumma kääntyi loivaan laskuun viime vuoden heinä-syyskuussa ja palkkasumman lasku jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä. Rahoitustoiminnan palkkasumma kääntyi laskuun myös valtakunnallisesti. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli seudulla loppuvuoden aikana keskimäärin reilun prosentin alemmalla tasolla. Vuodesta 2009 palkkasumman kasvua on kertynyt seudulla 9 %. Myös kuluttajahinnat ovat nousseet viiden vuoden takaisesta 9 %.

Alan henkilöstömäärän trendi kääntyi laskuun jo viime vuoden alkupuolella ja trendin lasku jatkui vuoden jälkipuoliskolla. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli loppuvuonna vajaat 4 % alemmalla tasolla. Vuodesta 2009 alan henkilöstömäärä on kasvanut noin 2 %.

Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 27 600 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

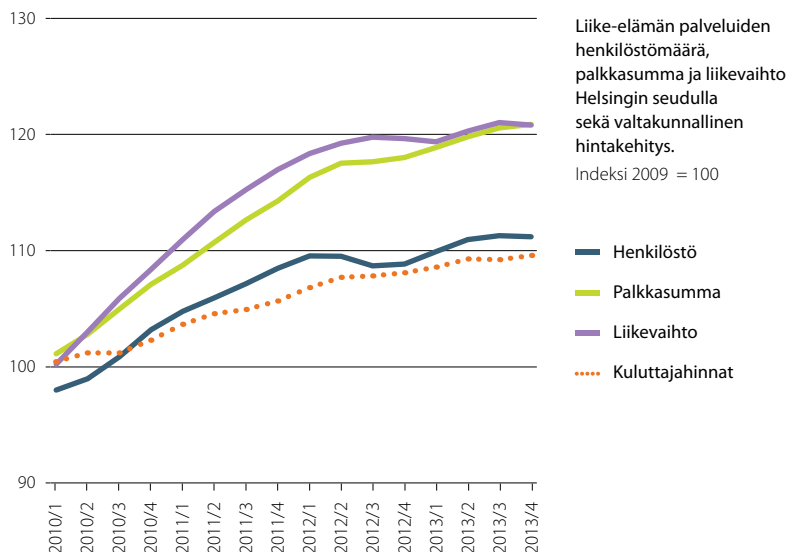
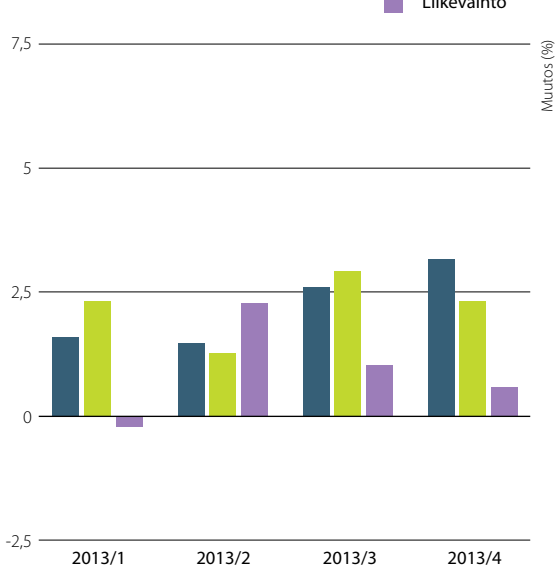
Helsingin seudun liike-elämän palveluiden kasvu pysähtyi viime vuoden lopussa.

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon trendi kasvoi viime vuoden huhti-syyskuussa, mutta kasvu hiipui vuoden viimeisellä neljänneksellä. Alan liikevaihdon kasvu pysähtyi vuoden lopussa myös valtakunnallisesti. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna liike-elämän palveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla vajaan prosentin korkeammalla tasolla. Viiden vuoden takaisesta liikevaihdon kasvua on kertynyt viidennes. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 9 %.

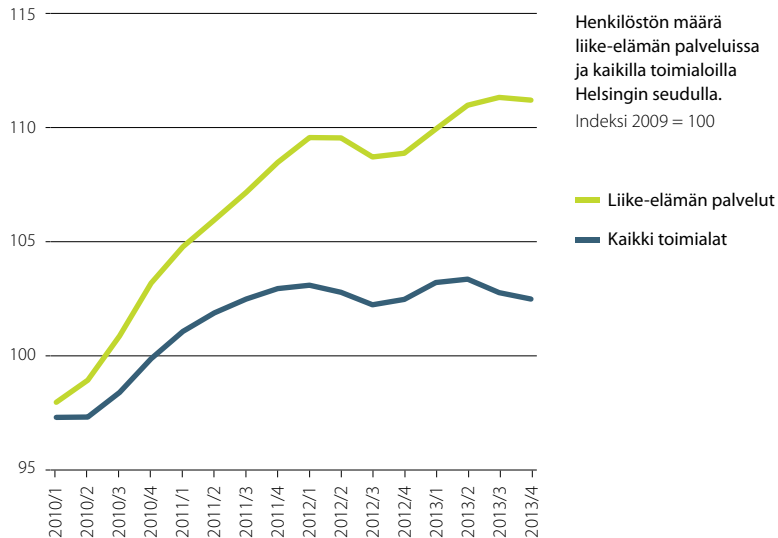
Toimialan palkkasumman kasvu hiipui viime vuoden loka-joulukuussa. Vuoden alkupuolen ja kolmannen neljänneksen kasvun myötä palkkasumma oli 3 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendin kasvu pysähtyi viime vuoden toisella neljänneksellä ja trendi on pysynyt sen jälkeen ennallaan. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärä oli loppuvuonna noin 3 % korkeammalla tasolla. Vuodesta 2009 alan henkilöstömäärä on kasvanut 11 % ja palkkasumma 20 %. Sekä palkkasumman että henkilöstömäärän kasvu on ollut toimialojen keskimääräistä kasvua huomattavasti vahvempaa.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 114 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

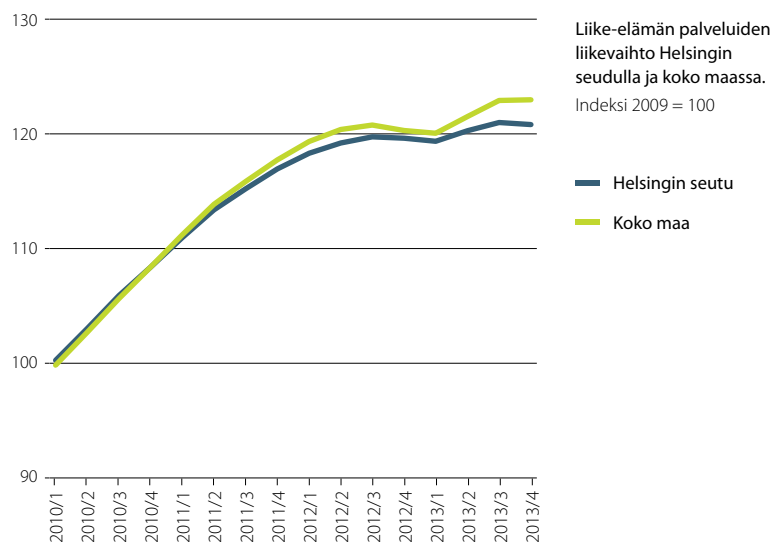
Liike-elämän palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

Liike-elämän palveluiden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys. Indeksi 2009 = 100

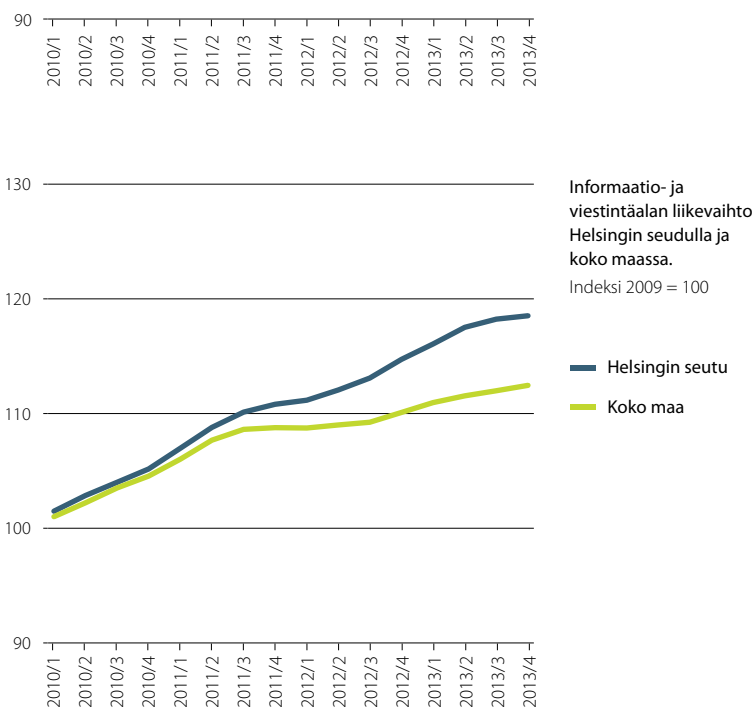
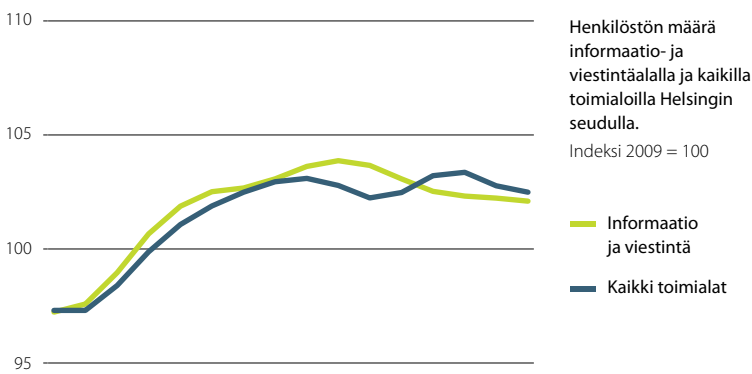
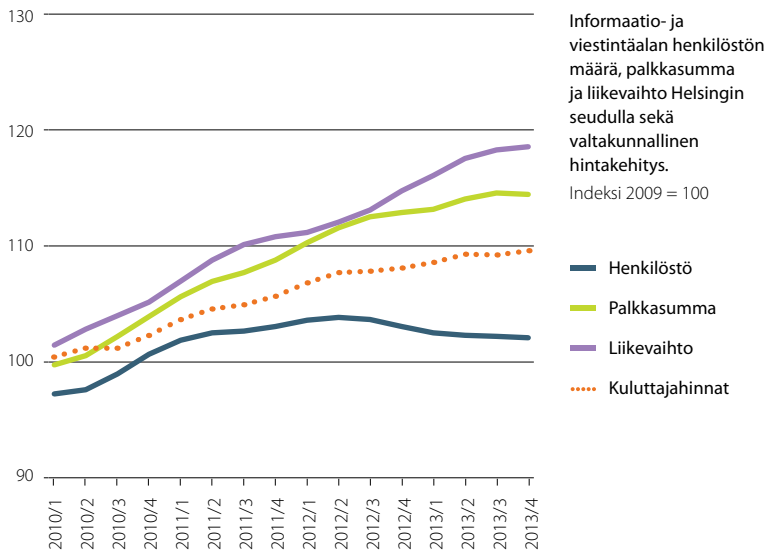

Henkilöstön määrä liike-elämän palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla. Indeksi 2009 = 100

Liike-elämän palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa. Indeksi 2009 = 100

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisio toiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

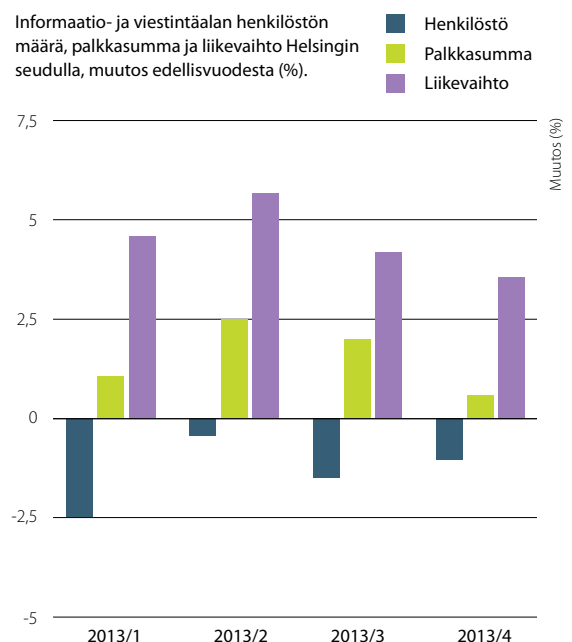

Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto kasvoi, mutta alan henkilöstömäärän ja palkkasumman trendit pysyivät ennallaan.

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan pitkään jatkunut kasvu jatkui viime vuoden loppupuolella. Alan liikevaihdon kasvu jatkui myös valtakunnallisesti. Arvion mukaan informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli loppuvuonna Helsingin seudulla 4 % korkeampi kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Viimeisen puolen vuoden kasvu oli seudun toimialoista vahvinta. Viiden vuoden takaiseen verrattuna toimialan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 18 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 9 %.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendin loiva kasvu pysähtyi viime vuoden lopussa. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli vuoden loppupuolella reilun prosentin korkeammalla tasolla. Viiden vuoden takaisesta kasvua on kertynyt 14 %. Alan henkilöstömäärän trendi pysyi viime vuoden ajan lähes ennallaan. Vuoden takaiseen nähden henkilöstömäärä oli vuoden alun laskun vaikutuksesta noin prosentin alemmalla tasolla. Vuoteen 2009 verrattuna henkilöstömäärän kasvua on kertynyt 2 %.

Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 56 500 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

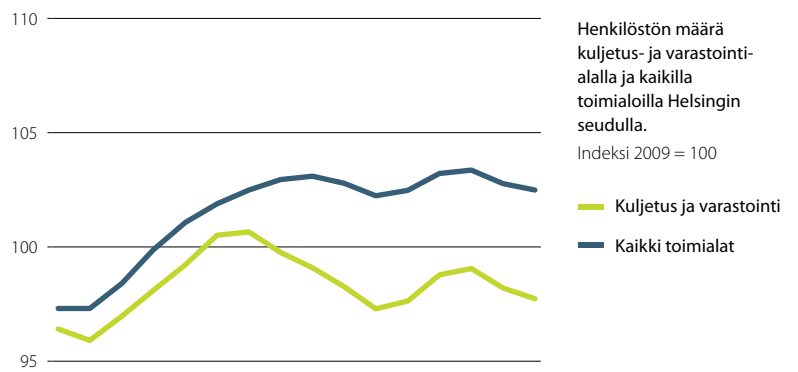
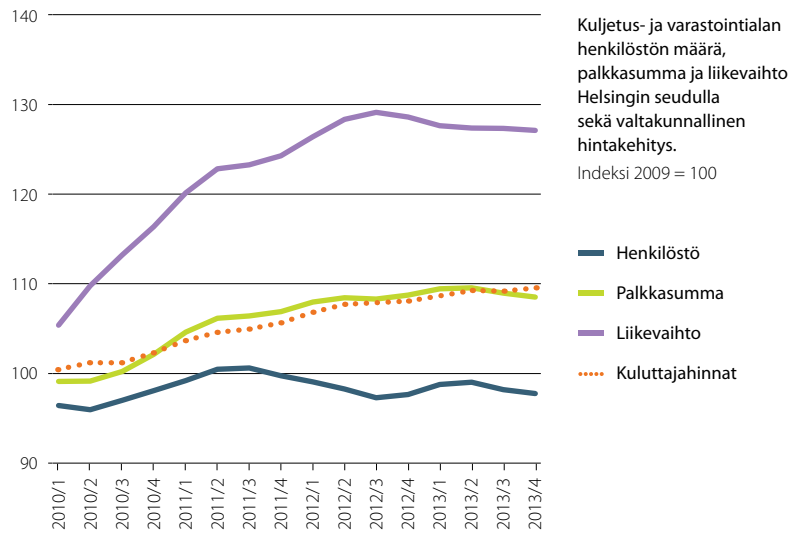
Maaliikenne, vesiliikenne, ilmaliikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto pysyi ennallaan, mutta alan palkkasumman ja henkilöstömäärän trendit laskivat hieman.

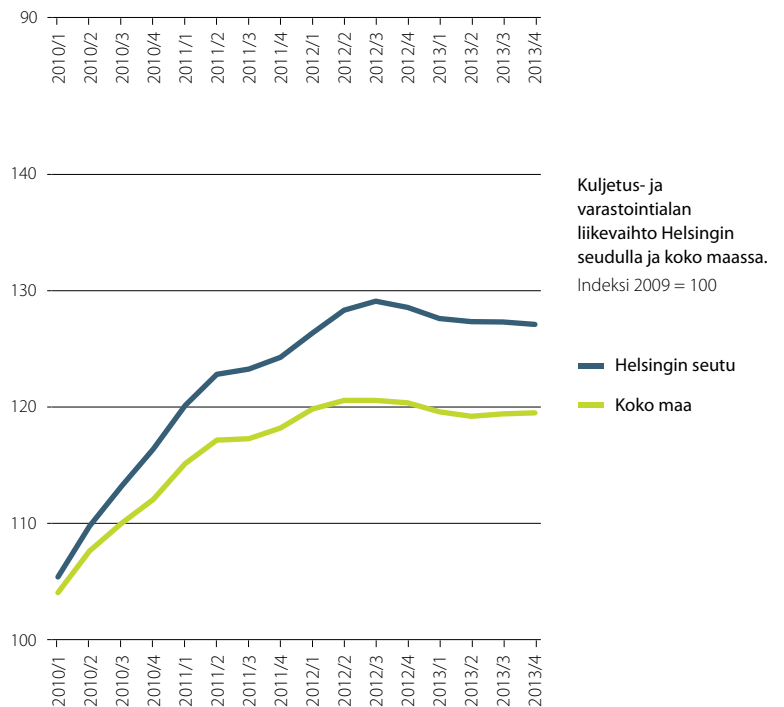
Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihto pysyi viime vuoden loppupuolella alkuvuoden tasolla. Koko maassa alan liikevaihto laski loivasti vuoden alkupuolella, mutta on sen jälkeen pysynyt ennallaan. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli Helsingin seudulla arvion mukaan vajaat 2 % alemmalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Viiden vuoden takaiseen verrattuna alan liikevaihto on kasvanut seudulla 27 %, mikä on seudun toimialoista eniten. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 9 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendi pysyi ennallaan viime vuoden alkupuolella, mutta kääntyi loivaan laskuun vuoden jälkipuoliskolla. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli samalla tasolla. Alan henkilöstömäärä oli alkuvuoden lievän kasvun myötä vajaan prosentin vuotta aikaisempaa korkeammalla tasolla. Loppuvuonna kuljetuksen ja varastoinnin henkilöstömäärän trendi laski hieman. Alan henkilöstömäärä on pysynyt alle vuoden 2009 tason. Palkkasumman kasvua on kertynyt alalla viimeisen viiden vuoden aikana 9 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 47 000 työpaikkaa Helsingin seudulla.

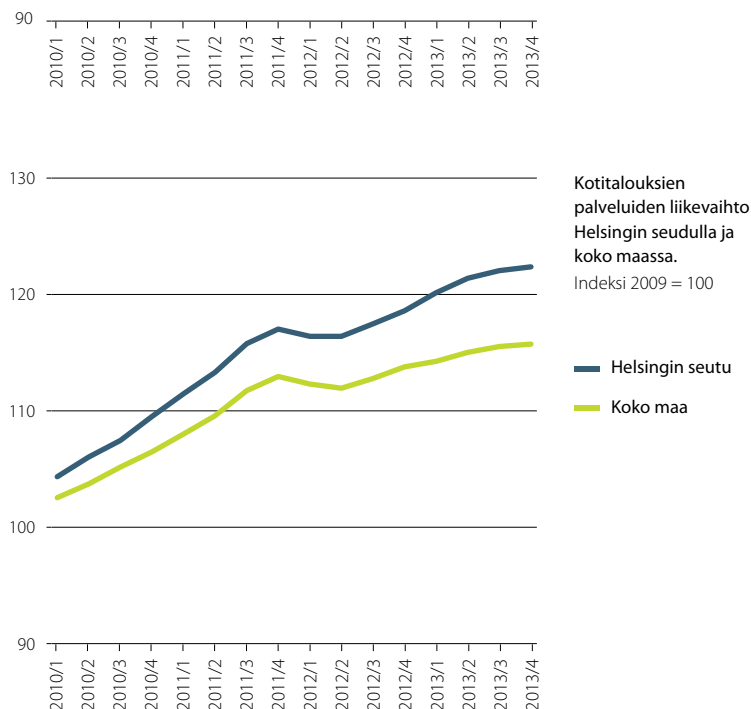
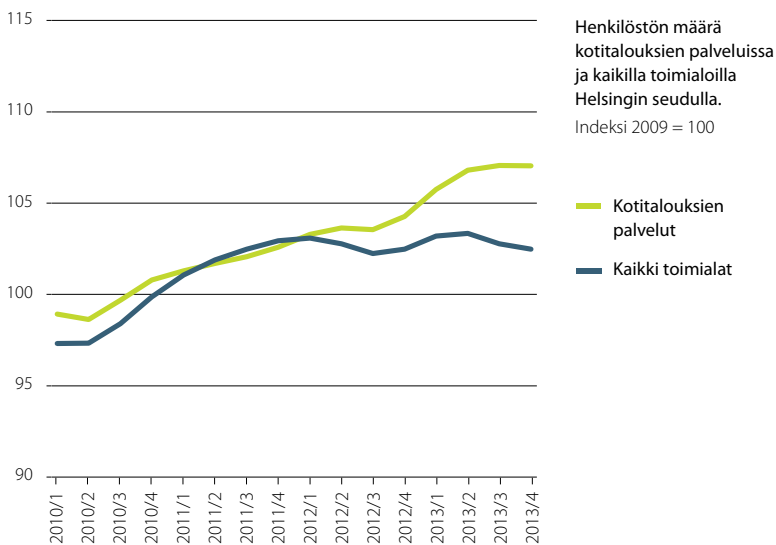
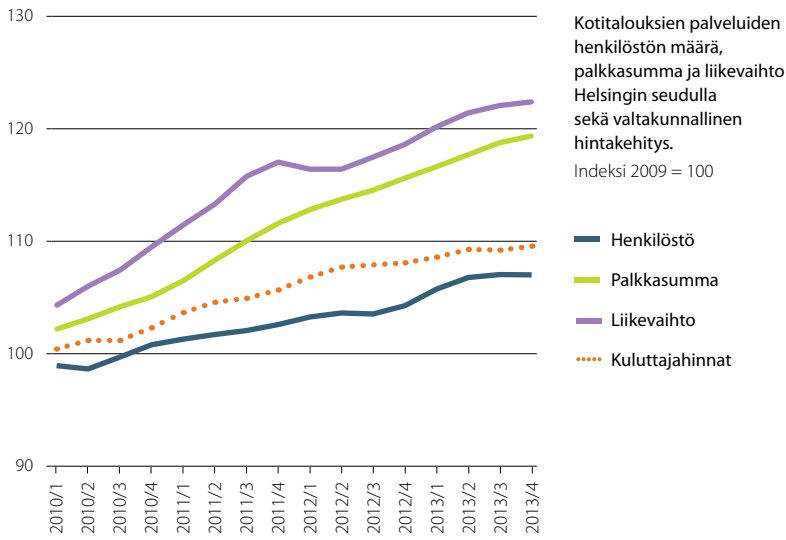

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%)

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kasvu jatkui. Alan henkilöstömäärän trendin kasvu tasaantui.

Kotitalouspalveluiden liikevaihdon kasvu jatkui viime vuoden aikana. Vuoden loppupuolella alan liikevaihdon trendin kasvu jatkui kuitenkin aikaisempaa hieman hitaampana. Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendi kasvoi myös valtakunnallisesti. Arvion mukaan alan liikevaihto oli Helsingin seudulla reilut 2 % korkeammalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Viiden vuoden takaisesta liikevaihdon kasvua on kertynyt 22 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana 9 %.

Toimialan palkkasumman vakaa kasvu on jatkunut. Vuotta aikaisempaan verrattuna palkkasumma oli alkuvuonna noin 4 % korkeammalla tasolla. Kotitalouspalveluiden henkilöstömäärän trendin kasvu kuitenkin hiipui viime vuoden jälkipuolella. Vuoden alkupuolen kasvun myötä kotitalouspalveluiden henkilöstömäärä oli edelleen vajaat 4 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Viiden vuoden takaisesta kasvua on kertynyt 7 %. Alan palkkasumma on kasvanut vuoden 2009 tasosta 18 %.

Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 74 300 työpaikkaa Helsingin seudulla.

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset paraniivat niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Maakunnan yritykset pitävät edelleen kysynnän puutetta merkittävimpänä tuotannon kasvun esteenä.

Suhdannenäkymät

Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät olivat synkät viime vuoden lopulla. Suhdannenäkymät kohenivat kuitenkin kuluvan vuoden alussa. Tammikuussa 2014 tehdyssä kyselyssä suhdanneodotuksia kuvaava saldoluku oli 6, kun viime vuoden lokakuussa se oli -12. Alan suhdannenäkymät kirkastuivat hieman myös koko maassa, mutta valtakunnallisesti odotukset pysyivät kuitenkin miinuksella.

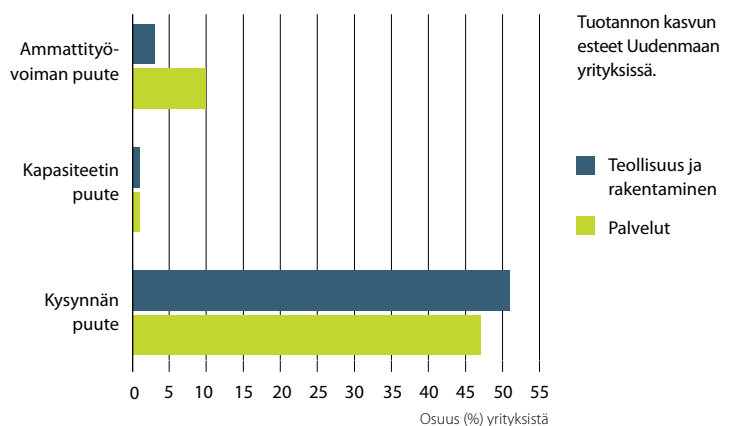
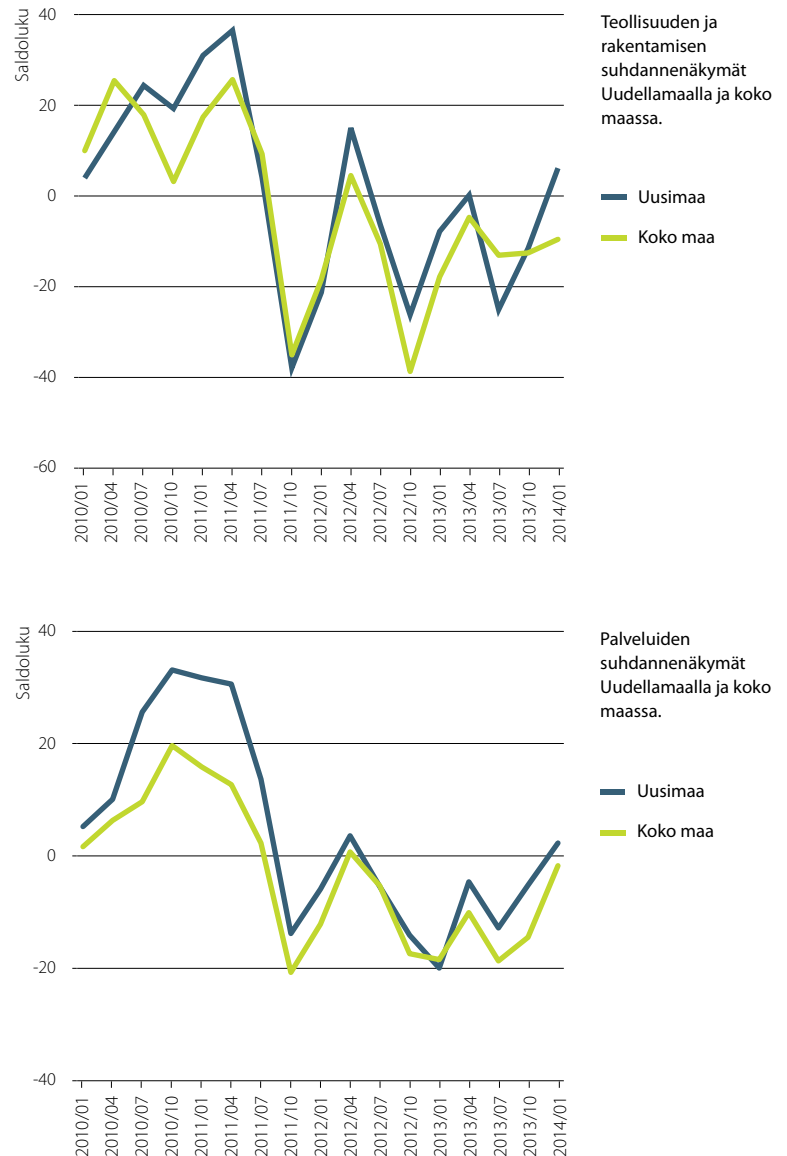
Palveluyritysten suhdanteet paranivat vuoden 2013 lokakuussa ja kuluvan vuoden tammikuussa niin Uudellamaalla kuin valtakunnallisesti, mutta pysyivät molemmilla alueilla edelleen melko heikkoina. Viime lokakuun saldoluku sai Uudenmaan palveluissa arvon -5. Tammikuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli 2 eli lievästi plussalla. Uudenmaan palveluyritysten odotukset olivat tammikuussa koko maan keskiarvoa hieman paremmat.

Uudenmaan teollisuusyritykset arvioivat henkilöstömäärän supistuvan vähän kyselyä seuraavan kolmen kuukauden aikana (saldoluku -6). Myös palveluyritykset ennakoivat henkilöstömäärän vähenevän (saldoluku -10).

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli tammikuussa 54 %:lla teollisuuden sekä rakentamisen yrityksistä ja 57 %:lla palveluvastaajista. Heikko kysyntä oli yleisin tuotannon kasvun este molemmilla aloilla. Ammattityövoiman puute oli yleisempi tuotantokapeikko palveluissa kuin teollisuudessa ja rakentamisessa.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymä-saldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huonomista odottavien vastaajien %-osuusien erotus.

VÄESTÖKEHITYS HELSINGIN SEUDULLA

Helsingin seudun väestö kasvoi viime vuonna lähes 18 000 asukkaalla. Muuttovoittoa oli seudulla yli 11 000 henkeä.

Väestönmuutos Helsingin seudulla

Helsingin seudun väestö kasvoi ennakoarvion mukaan 18 000 asukkaalla (1,3 %) vuonna 2013. Kasvusta oli muuttovoittoa yli 11 000 henkeä eli enemmän kuin kertaakaan vuoden 1972 jälkeen. Viime vuonna väestö ylitti 1,4 miljoonan rajan ja vuodenvaihteessa Helsingin seudulla asui 1 402 000 henkeä, mikä on 25,7 % koko maan väestöstä. Kolme neljänestä koko maan kasvusta (24 000 henkeä) tuli Helsingin seudulle. Edelliseen vuoteen verrattuna Helsingin seudun kasvu voimistui ja muun Suomen kasvu hidastui.

Helsingin seudun väestönkasvu painottui edellisvuoden tapaan pääkaupunkiseudulle, jossa asukasluvu nousi viime vuonna 15 200:lla (1,4 %). Helsingin väestö kasvoi ennakoarvion mukaan 8 600 henkeä (1,4 %), Espoon 3 750 henkeä (1,5 %) ja Vantaa 2 600 henkeä (1,3 %). Kehysalueella väestö lisääntyi 2 800 henkeä (0,9 %). Edelliseen vuoteen verrattuna Helsingin kasvu pysyi samalla tasolla ja Espoon kasvu hidastui jonkin verran. Sen sijaan Vantaalla ja kehysalueella kasvu voimistui hieman edellisvuodesta.

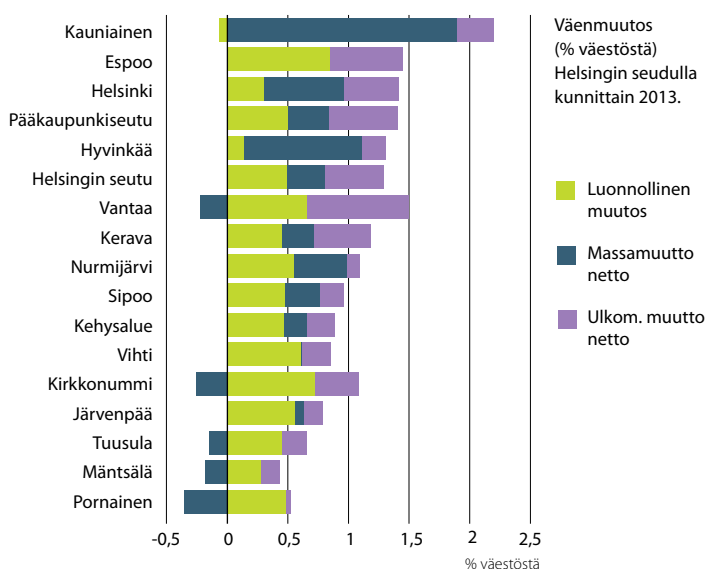
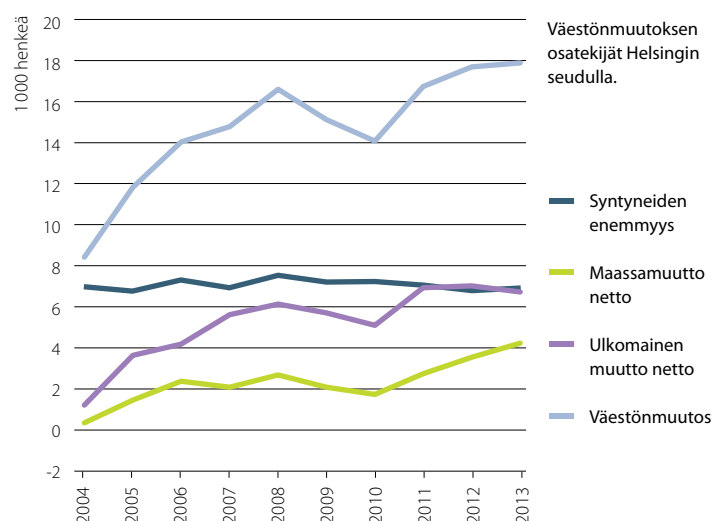
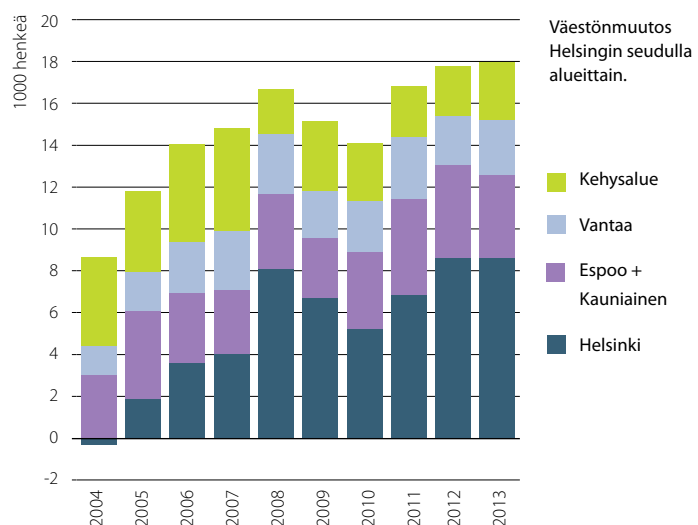
Väestönmuutoksen osatekijät

Maassamuuton muuttovoitto nousi 4 300 henkeen (0,3 %) eli tähän mennessä korkeimmalle tasolle 2000-luvulla. Ulkomainen muuttovoitto (maahanmuuton ja maastamuuton erotus) pysyi likimain edellisten vuosien korkealla tasolla: 6 800 henkeä (0,5 %). Luonnollisen kasvun (syntyneiden enemmitys kuolleisuuteen verrattuna) osuus väestönkasvusta oli 6 900 henkeä (0,5 % väestöstä) vuonna 2013. Luonnollinen väestönkasvu on pysynyt vakaasti suunnilleen samalla tasolla viimeiset 10 vuotta.

Väestönkasvu kunnittain

Väestönmuutos suhteessa asukasluvuun ja muutoksen jakautuminen osatekijöihin vaihteli edelleen voimakkaasti Helsingin seudun kuntien välillä. Kaupunkien ja maalaiskuntien välinen ero korostui. Kaupungit kasvoivat nopeimmin kerrostaloasuntojen kysynnän vetämänä, kun taas maalaiskuntien kasvu oli hitaampaa heijastaen pientaloasumisen vaihtelevaa kysyntää. Väestö kasvoi suhteellisesti nopeimmin Kauniaisissa, 2,1 %. Suhteellinen kasvu oli seuraavaksi nopeinta (1,2–1,5 %) Espoossa, Helsingissä, Hyvinkäällä, Vantaalla ja Keravalla. Nopeimmin kasvanut maalaiskunta oli Nurmijärvi (1,1 %). Hitaimminkin väestö lisääntyi Pornaisissa ja Mäntsälässä, joissa kasvu jäi 0,2 %:iin. Maahanmuuton merkitys väestönkasvussa oli suhteellisesti suurin Vantaalla ja merkittävä myös Espoossa, Helsingissä ja Keravalla. Maassamuuton suhteellinen vaikutus oli suurin Kauniaisissa, mutta suuri myös Hyvinkäällä, Helsingissä ja Nurmijärvellä, kun taas Vantaa, Kirkkonummi, Tuusula, Mäntsälä ja Pornainen kärsivät muuttotappiota kotimaaisessa muutossa. Luonnollisen väestönmuutoksen merkitys oli suurin Espoossa, Kirkkonummella, Vihdissä ja Vantaalla.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestötalostatot sekä väestönmuutosten ennakkotiedot vuodelta 2013.

Helsingin seudun toimialakatsaus

Julkaisija **Helsingin seudun kauppakamari**
Kalevankatu 12, 00100 Helsinki
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

Toimitus **Kaupunkitutkimus TA Oy**
Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
puh. (09) 561 2493
www.kaupunkitutkimusta.fi

Lisätietoja Varatoimitusjohtaja **Jorma Nyrhilä**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 228 60213
jorma.nyrhila@chamber.fi

Asiamies **Tiina Pasuri**
Helsingin seudun kauppakamari
puh. (09) 228 60215
tiina.pasuri@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija **Seppo Laakso**
Kaupunkitutkimus, puh. (09) 561 2493
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija **Tamás Lahdelma**
Kaupunkitutkimus, puh. (09) 568 19 560
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

Ulkoasu **Mainostoimisto Cake Oy**
kari.lehkonen@getcake.fi

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu
www.kaupunkitutkimusta.fi
tai www.helsinki.chamber.fi

KAUPPAKAMARI

KUVA: ISTOCKPHOTO

KUVA: PODEO

Tietolähteet ja käsitteet

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alvuorustustiedot). **Ennakoarvio:** Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. **Tietolähde:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantajasuorustustiedot).

Toimialoittaiset liikevaihto- ja palkkasummakuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. **Indikaattorin laskenta:** Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. **Työpaikoilla** tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. **Työtunteihin** lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. **Tietolähde:** Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

Helsingin seutu: Toimialoittaisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.

Suomi: Kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein vuoden 2000 hinnoin. **Tietolähde:** Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2009. **Tietolähde:** Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusten menetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2009.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2009) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettujen trendien muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	
1 Helsinki	8 Kirkkonummi
2 Espoo	9 Mäntsälä
3 Vantaa	10 Nurmijärvi
4 Kauniainen	11 Pornainen
	12 Sipoo
	13 Tuusula
	14 Vihti

Kehyskunnat	
5 Hyvinkää	
6 Järvenpää	
7 Kerava	

